



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **P. S.**, st. přísl. Ukrajina, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, (původně Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie), se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2010 čj. CPR-1662-1/ČJ-2010-9CPR-C215

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 27. 4. 2010 čj. CPR-1662-1/ČJ-2010-9CPR-C215 a rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie České Budějovice ze dne 5. 1. 2010 čj. CPCB-1515-22/ČJ-2009-63-CI se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2.000,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 27.4. 2010 č.j. CPR-1662-1/ČJ-2010-9CPR-C215, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí vydanému Policií České republiky, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie České Budějovice, inspektorátem cizinecké policie Jindřichův Hradec (dále jen správní orgán prvního stupně) ze dne 5.1. 2010 č.j. CPCB-1515-22/ČJ-2009-63-CI. Citovaným rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.

S ohledem na to, že podle novely zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 427/2010 Sb., přešla s účinností od 1. 1. 2011 působnost ve věcech povolování dlouhodobého

pobytu cizinců na Ministerstvo vnitra, jednal soud nadále podle § 69 s. ř. s. jako s účastníkem řízení s Ministerstvem vnitra.

Žalobce v žalobě uvádí, že správní orgán prvního stupně postupoval při výkladu pojmu nezaopatřenosti tak, že odkazuje na ustanovení § 11 zákona č. 117/1993 Sb., o státní sociální podpoře, ze kterého vyplývá, že za nezaopatřené dítě se považuje dítě po skončení povinné školní docházky, a poté nejdéle do 26 roků věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání. Dále pak správní orgán odkazuje na vyhlášku Ministerstva školství, mládeže tělovýchovy, která definuje pojem studium pro potřeby zákona o státní sociální podpoře (míněna vyhláška č. 322/2005 Sb., pozn. soudu). Dle této vyhlášky studium jednoletého pomaturitního studia jazyků na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky se považuje za studium, pokud je studium zahájeno tentýž rok, kdy byla vykonána maturitní zkouška. Podle názoru správních orgánů žalobce toto kritérium nesplňuje, a proto nemůže být doklad o přijetí na jazykovou školu v případě žalobce akceptován jako doklad o jeho nezaopatřenosti ve smyslu zákona o pobytu cizinců.

Podle názoru žalobce je výklad správních orgánů nesprávný, pokud vycházejí z definice nezaopatřenosti uvedené v zákoně o státní sociální podpoře. Podle ustanovení § 11 zákona o státní sociální podpoře se jedná o definici, která slouží pouze pro účely tohoto zákona a nelze ji tedy použít v případě rozhodování podle zákona o pobytu cizinců. Žalobce pak poukazuje na zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, podle jehož ustanovení § 5 písm. d) se za soustavou přípravu na budoucí povolání považuje také doba denního studia na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky. Podle tohoto zákona je tedy žalobcovo studium považováno za soustavou přípravu na budoucí povolání. Žalobce se proto domnívá, že správní orgán jeho situaci posoudil nesprávně, neboť na ni aplikoval nesprávný právní předpis.

Žalobce dále poukazuje na to, že správní orgány posuzovaly žádost žalobce pouze podle ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a nepřihlédly k ustanovení § 15a odst. 4 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení se ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana EU obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že je občanem Evropské unie vyživovaný. Žalobce v daném případě doložil čestné prohlášení své matky, kde prohlašuje, že zajistí žalobci na území ČR společné ubytování a hmotné zabezpečení. Žalobcova matka je vdaná za občana Evropské unie. Jeho otčím žije s matkou žalobce ve společné domácnosti a tato domácnost je plně hrazena ze společného jmění manželů. Žalobcův otčím tedy vyživuje žalobcovu matku, jeho bratra a také žalobce samotného.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, které bylo soudu doručeno dne 8.12. 2010, uvedl, že žalobu nepovažuje za důvodnou, přičemž odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Ze správního spisu vyplývají následující proto rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Žalobce dne 30.10. 2009 podal žádost o povolení k přechodnému pobytu. K žádosti mimo jiné doložil svým rodným listem a oddacím listem své matky, že manželem jeho matky je pan Z. K., který je občanem České republiky. Dále doložil, že od 19.10. 2009 navštěvuje

kurs českého jazyka na Střední odborné škole veterinární, mechanizační a zahradnické a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky v Českých Budějovicích.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 5.1. 2010 č.j. CPCB-1515-22/ČJ-2009-63-CI byla žádost žalobce o povolení přechodného pobytu podle ustanovení § 87e odst. 1 a § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zamítnuta. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobcem předložený doklad o návštěvě kurzu českého jazyka není možno podřadit pod žádnou formu vzdělávání uvedenou v ustanovení § 25 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Uvedl, že žalobce by mohl být považován za nezaopatřenou osobu, pokud by se v jeho případě jednalo o studium osob, které úspěšně vykonaly první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahajují toto studium, jak stanoví vyhláška č. 322/2005 Sb. V případě žalobce však tato podmínka splněna není.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání.

Odvolání bylo zamítnuto žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 27.4. 2010 č.j. CPR-1662-1/ČJ-2010-9CPR-C215. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že podle § 11 zákona o státní sociální podpoře se za nezaopatřené dítě považuje dítě do skončení povinné školní docházky a poté, nejdéle však do 26 roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání. Ve smyslu § 12 tohoto zákona se za soustavnou přípravu považuje studium na středních či vysokých školách. Žalobce byl rovněž poučen o tom, že studium na jazykové škole nelze podřadit pod žádnou z forem vzdělávání, které jsou uvedeny v § 25 školského zákona. Soustavností přípravy se podle názoru žalovaného rozumí pokračování ve studiu bez přerušení, tj. studium na další střední či vysoké škole, které musí být započato po ukončení předchozího studia na střední či vysoké škole v nejbližším možném termínu, od něhož lze studium začít. Po uplynutí této doby ztrácí studující status „osoby soustavně se připravující na budoucí povolání“, a to i tehdy, když později studium na střední či vysoké škole zahájí.

Protože žalobce ani v odvolacím řízení nepředložil požadovaný doklad o tom, že je nezaopatřenou osobou, která se soustavně připravuje na budoucí povolání, žalovaný odvolání žalobce zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho

- a) manžel,
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,
- c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
- d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

Podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců za nezaopatřenou osobu se podle odstavce 1 písm. d) se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který

- a) se soustavně připravuje na budoucí povolání,
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Podle § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že

- a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud
 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,
 2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo
 3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo
- b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Správní orgány se v daném případě spokojily s tím, že zkoumaly, zda žalobce splňuje podmínku podle § 15a odst. 1 písm. d) v návaznosti na § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tj. zaměřily se na otázku, zda žalobce se soustavně připravuje na budoucí povolání. Bez ohledu na to, zda dospěly v tomto ohledu ke správnému závěru (k tomu se soud vyjádří níže), je nutno konstatovat, že správní orgány pochybily, pokud nezkoumaly, zda žalobce nemůže splňovat podmínky pro status rodinného příslušníka občana EU také na základě dalších zákonných ustanovení. V daném případě připadá do úvahy § 15a odst. 4 písm. a) bod 2, popř. § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobce splnění těchto podmínek v průběhu řízení tvrdil, neboť uváděl, že žije ve společné domácnosti se svojí matkou, svým mladším bratrem a nevlastním otcem, který je občanem České republiky, přičemž celá domácnost žije z příjmů nevlastního otce žalobce.

Soud se za této situace nemohl zabývat tím, zda žalobce dostatečným způsobem svá tvrzení v tomto směru doložil, neboť ani správní orgány se touto otázkou nezabývaly, ač se jí zabývat měly. Žalobci za této situace nelze v řízení před soudem důvodně vytýkat ani to, že tuto skutečnost dostatečně nedoložil, neboť ho k tomu měly v první řadě vyzvat správní orgány, které tak neučinily.

Soud pak nesouhlasí ani s názorem správních orgánů v tom, že na žalobce nelze hledět jako na osobu soustavně se připravující na budoucí povolání (resp. nebylo lze na něj takto hledět v době rozhodování správních orgánů).

Správní orgány při svém rozhodování vycházely z definice soustavné přípravy na budoucí povolání obsažené v zákoně č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře.

Podle § 12 odst. 1 tohoto zákona za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se

považuje:

- a) studium na středních a vysokých školách v České republice, s výjimkou
 - 1. studia za trvání služebního poměru,
 - 2. dálkového, distančního, večerního nebo kombinovaného studia na středních školách, je-li dítě v době takového studia výdělečně činné podle § 10 nebo má-li v době takového studia nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,
- b) teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost pro osoby se zdravotním postižením prováděná podle předpisů o zaměstnanosti,
- c) studium na středních nebo vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v České republice.

Podle § 15 tohoto zákona Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí může stanovit vyhláškou, které další studium, popřípadě výuka, jde-li o studium nebo výuku v České republice, se pro účely státní sociální podpory považuje z důvodu svého rozsahu a úrovně za studium na středních nebo vysokých školách.

Touto vyhláškou je vyhláška č. 322/2005 Sb., podle jejíhož ustanovení § 1 písm. a) se za studium na středních školách pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považuje mj. též studium osob se středním vzděláním s maturitní zkouškou nebo s vyšším odborným vzděláním v konzervatoři, které úspěšně vykonaly první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahajují toto studium, v jednoletých kursech cizích jazyků s denní výukou, uskutečňovaných právníky a fyzickými osobami působícími v oblasti jazykového vzdělávání, uvedených v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Protože žalobce nevykonával maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahájil studium na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky (resp. splnění této podmínky neprokázal ani netvrdil), nelze na něj podle zákona o státní sociální podpoře hledět jako na osobu, která se soustavně připravuje na budoucí povolání. V tomto ohledu ostatně není mezi účastníky řízení sporu.

Žalobce nicméně poukazuje na ust. § 5 písm. d) zákona č. 235/2004 Sb., o zaměstnanosti, podle něhož se pro účely tohoto zákona rozumí soustavnou přípravou na budoucí povolání doba denního studia na střední škole, konzervatoři, vyšší odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky a doba prezenčního studia na vysoké škole, a to včetně prázdnin, které jsou součástí školního nebo akademického roku.

Definici osoby soustavně se připravující na budoucí povolání podle zákona o zaměstnanosti tedy žalobce splňuje, neboť studium na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky prokázal. Další podmínky přitom zákon o zaměstnanosti (narozdíl od zákona o státní sociální podpoře) nestanovuje.

Zákon o pobytu cizinců vlastní definici pojmu „soustavná příprava na budoucí povolání“ neobsahuje, ani v tomto ohledu neodkazuje na žádný jiný právní předpis. Definice tohoto pojmu v zákoně o zaměstnanosti a v zákoně o státní sociální podpoře jsou pak vždy uvozeny spojením „pro účely tohoto zákona“, nelze tedy bez dalšího tvrdit, že by se jednalo o definice obecné, které mohou být použity i v řízení podle zákona o pobytu cizinců. V případě obou těchto předpisů ani nelze tvrdit, že by některý z nich byl svým účelem a obsahem právní úpravy bližší zákonu o pobytu cizinců než druhý z nich. Rovněž nelze tvrdit, že by definice

v některém z těchto právních předpisů byla v rozporu s běžným významem výrazu „soustavná příprava na budoucí povolání“. Za této situace, kdy nelze jednoznačně říci, která z uvedených definic by měla mít v projednávaném případě přednost, je dle názoru soudu třeba v souladu se zásadou „in dubio mitius“ (česky: v pochybnostech mírněji) upřednostnit výklad jdoucí ve prospěch žalobce, neboť nejasnost právní úpravy nemůže jít k tíži fyzických a právnických osob (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 2 As 49/2004). Z uvedených důvodů soud konstatuje, že na případ žalobce měl být aplikován výklad pojmu „soustavná příprava na budoucí povolání“ obsažený v zákoně o zaměstnanosti, který je pro žalobce příznivější.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v daném případě toliko v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,- Kč. Jiné náklady žalobce neuplatňoval a ani ze soudního spisu nejsou zřejmé.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 8. června 2011

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu